

• Največji slovenski dnevnik •
v Zgodovinskih arhivih
Velja za vse leto \$4.00
Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States
Issued Every Day Except Sundays
and Legal Holidays
75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 290. — ŠTEV. 290.

NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 11, 1919. — ČETRTEK, 11. DECEMBRA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

NITTIJEV POZIV ITALIJI

NITTI JE REKEL V LAŠKEM SENATU, DA JE Povedal AMERISKEMU ČASOPISJU VSO RESNICO GLEDE ITALIJE. — ITALJANSKI RUŠILEC JE DOSPEL V SPLIT. — SPOPAD MED JUGOSLOVANI IN PESNIKOVIMI VOJAKI. — ITALIJA JE PRIČELA Z DELOM.

Rim, Italija, 10. decembra. — Ministrski predsednik Nitti, ki je govoril večer pred senatom ter odgovarjal na govor kralja Emanuelea, je prav posebno omenilegotovilo, ki ga je dal pred kratkim zastopnikom Ass. Press, tikajočim se laškega položaja. V tem ugotovilo je pozval ameriški narod, naj se kot prijatelj Italije ne upira upravičenim zahtevam Laške ob Jadranskem morju.

Povedal sem isto resnico ameriški časopisju potom Ass. Press — je izjavil. — Rekel sem, da je šla Italija v vojno iz duševnih nagibov, ki so bili povsem različni od onih kateregakoli evropskega naroda. Stopili smo v vojno iz visokih nagibov za človeško pravico ter v obrambo velikih narodnih idealov.

Ministrski predsednik je pričel svoj govor s tem, da je dal izraza svojemu prepričanju, da so naprave Italije solidne in varne. Kljub temu pa je res, da je sedanja ura izvanredno težavna za vse narode. Za rekonstrukcijo dežele je neobhodno potrebno pozabiti na vse spore ter se združiti na programu aktivnega dela. Vse mora trditi držati ter nuditi sliko moči in solidarnosti, kajti, če bi bil najmanjši del laškega plemena odločen od materinske dežele, bi bila vojna izgubljena.

Pretirano bi bilo reči, da se nahaja Italija skoraj v obupnem položaju — je nadaljeval.

Kljub resnim težavam v gotovih italjanskih mestih smo vendar ena izmed dežel, ki so zopet pričela z delom. Stavke in neredi obstajajo v vseh evropskih deželah in tudi v Ameriki, ki je bila vsled vojne najmanj prizadeta. Ostati moramo mirni in hladnokrvni.

Obžaloval je, da se je toliko volitev vzdrazilo volitev ter pripomnil, da morajo razredi sami braniti sebe, ne pa pričakovati, da jih bodo branili karabinerji in sodišča.

Svoj govor je zaključil:

Na predvečer najbolj važne finančne operacije izjavljam, da je naš finančni položaj eden najbolj solidnih v Evropi. Trdno sem prepričan, da bo v bodočih letih Italija zamogla utrditi svojo narodno ekonomijo. Zakaj bi se Italija ne preobrazila v industrijalno državo? Zakaj bi laški delavci uspešno ne premagali sedanjih težav?

Bistveno je, da se naše besede besede zaupnosti, da ne pokažemo nobene slabosti ali nobenega pomanjkanja vere. Senat je nato živahno poslal ministrskemu predsedniku ter odobril odgovor min. predsednika na prestolni govor.

Belgrad, Jugoslavija, 9. decembra. — Poročila, ki so dospela danes iz Splita, pravijo, da je došel tjakaj italjanski rušilec "Irre-gueto", ki pripada oddelku admirala Millo, torej onega laškega admirala, ki je stopil na stran D'Annunzia. Poročilo pravijo nadalje, da so prebivalci Splita zelo razburjeni, kajti rušilec ima baje na krovu nekega višjega častnika, o katerem je znano, da je v ozkem stiku z D'Annunzijem.

London, Anglija, 10. decembra. — Danes so prišla semkaj iz Rima na Exchange Telegraph Company poročila, da je laška vlada prišla do sporazuma z Gabrielem D'Annunzijem glede vprašanja Reke, katero mesto je držal D'Annunzio z oboroženo silo ter trdil, da je mesto italjansko in da mora tudi ostati italjansko.

Agentura pravi, da je prišlo do sporazuma na seji ministrskega sveta, ki se je vršila večeraj.

Rim, Italija, 10. decembra. — Ministrski predsednik Nitti je na današnji kabinetski seji izjavil, da je bil boj, ki se je završil pred kratkim med D'Annunzijeve četami ter oddelki Jugoslovancev brez vsake važnosti in da ne vsebuje nobenih možnosti nadaljnjih komplikacij.

AMERIKŠKI MIROVNI DELEGATI SE VRAČAJO.

Pariz, Francija, 10. decembra. — Ameriška mirovna delegacija je odpotovala iz Pariza večeraj zvečer ob osmi uri s posebnim vlakom, da dobi parnik "America", na katerem je že teden dni miriral velik oddelek ameriških vojakov radi neprestanega zavlečevanja.

Francози ne morejo razumeti odhoda mirovne delegacije z oziranjem na stališče Nemčije, ki ne podpisati protokola k mirovni pogodbi. Francози pozabljajo pri tem, da je uveljavljenje mirovne pogodbe povsem evropska zadeva in to raditega, ker je Amerika še ni odobrila.

NESREČA Z DINAMITOM.

Binghamton, N. Y., 10. dec. — Enajstletni Eduard Robinson je bil raztrgan na koščke in njegov brat, star osem let, je oslepel za celotno življenje, ko je večeraj popoldne s strašno silo eksplodirala dinamitna patrona, s katero sta se oba dečka igrala na domu.

Pazite na nove cen

Pošiljamo denar na Kranjsko, Štajersko, Hrvaško, v Slavonijo Bosno in Hercegovino popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primarno tudi hitro.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kakšno mo goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

Sedaj pošiljamo v stare domovine, naprimer:

100 kron \$1.40	500 kron \$ 6.50
200 kron \$2.80	1,000 kron \$13.00
300 kron \$4.00	5,000 kron \$64.00
400 kron \$5.20	10,000 kron \$125.00

Označena cena so veljavne do dna, ko se nadomestijo s drugimi.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKNER,
40 Cortlandt Street, New York, N. Y.

KONEC PREMOGARSKE STAVKE

Generalni odbor U. M. W. of A. je glasoval, naj se sprejme predlog predsednika Wilsona.

Indianapolis, Ind., 10. decembra. — Premogarski štrajk je končan.

Generalni odborniki United Mine Workers of America z izenega, so vsi glasovali, naj se sprejme predlog predsednika, ki določa, naj se vrnejo majnarji takoj na delo ter naj reši vprašanje glede plač in druga vprašanja posebna komisija.

Takoj po zaključku seje so bile razposlane brzojavke 400 lokalnim unijam, v katerih se poziva majnarje, naj se takoj vrnejo na delo.

Natančna navodila bodo jutri razposlana.

Premogarski baroni so izjavili, da bodo v petek obratovale vse mine ter da bodo že v ponedeljek začeli izvažati iz premogorovov premog.

S poravnavo so bili vsi zadovoljni: majnerji, operaterji in vlada.

Štrajk je trajal več kot pet tednov ter je imel bolj dalekosežne posledice kot katerikoli drugi štrajk v zgodovini Amerike.

Če bi stavka trajala še par tednov, bi bilo treba vestiti skoraj vse industrije.

Washington, D. C., 10. decembra. — Predsednik Wilson je bil takoj obveščen o koncu premogarskega štrajka, ni pa hotel povedati svojega mnenja glede te stvari. Kakor hitro bo došel sem generalni pravdnik Palmer, bo imenoval predsednik posebno komisijo, ki bo rešila še ostala sporna vprašanja med delodajalci in premogarji.

Wilson ima že izbrane ljudi, katerim bo poveril to važno nalogo. Zastopnik premogarskih baronov je izjavil:

Neizmerno nas veseli, da so majnerji sklenili vrniti se na delo. Mi operatorji prav dobro vemo, da dežela nujno potrebuje premoga, vsled tega bomo pa tudi napeli vse sile, da bo produkcija koliko mogoče velika.

POLET V AVSTRALIJU

Kapitan Ross Smith je poletel iz Londona v Avstralijo ter dobil 48 tisoč dolarjev nagrade.

Port Darwin, Avstralija, 10. decembra. — Kapitan Ross Smith, avstralski avijatik je došel danes semkaj iz Anglije ter pridobil s tem nagrado desetstotisoč funtov ali 48,000 dolarjev, ki je bila razpisana za onega avijatika, ki bo prvi dokončal to potovanje. Soglasno s pogoji, katere je določila avstralska vlada, ko je razpisala nagrado za polet iz Anglije v Avstralijo, je bilo treba razdaljo 11,500 milj preleteti tekom tridesetih dni.

Kapitan Ross Smith je zapustil neko aviatno polje v bližini Londona ob devetih zjutraj dne 12. novembra proti Avstraliji. Dne 18. novembra je došel v Kajiro ter nadaljeval dne 19. novembra s svojim poletom. Dne 23. novembra je došel v Delhi, Indija. Od tam se je obrnil proti vzhodu, dokler ni došel do Rangoona, na kar se je obrnil proti jugu ter se večkrat vstavil ob Malajskem polotoku ter na otokih Oceanije. V ponedeljek ponoči je došel v Birmo na Sumbava otoku v bližini Jave. Port Darwin se nahaja v bližini severnega dela Avstralije, namreč pri mestu Palmerstonu.

Denar nam poslati je najbolj po Domestic Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

MEHIKA JE ZOPET ZAČELA DREZATI

Oboroženi mehiški vojaki so zavstavili delo na ameriških ožnitih poljih ter pobrali orodje.

Washington, D. C., 10. decembra. — Oboroženi mehiški vojaki so zavstavili delo na olinjatih poljih, katere so last Amerikancev, pobrali delavcem vse orodje ter ga shranili v poseben prostor. Prostor so zatem zaprli ter približali na vrata vladni pečat.

To dejstvo je bilo danes predloženo kongresu in sicer potom pisma, katerega je pisalo enindvajset ameriških kompanij, ki lastujejo olinjate vrele v Mehiki.

Tozadevni memorandum je sestavil načelnik Shipping boarda, Payne.

Iz vsega tega je jasno razvidno, da hoče priti ameriška vlada na vsak način v spor z Ameriko ter izzvati vojno.

LAŠKI SOCIJALISTI SO ZA REPUBLIKO

Socijalisti zahtevajo delavsko zastopstvo, češ, da je parlament proti njim. — Kraljev govor.

Rim, Italija, 10. decembra. — Socijalistični poslanec Bententi je razpravljal danes v poslanski zbornici o kraljevem govoru ter ga ostro kritiziral. Rekel je, da zahtevajo socijalisti republiko, ne iz ljubezni do republike same, pač pa da zagotovijo triumf socializma. Klerikalnega poslanca Crispoldija, ki je hvalil kraljev govor, bi bili socijalisti kmalu izžvižgali. Izjavili so, da ne priznajo niti pa peža niti kralja za svojega glavarja.

Ko je Crispoldi govoril o Ligi

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKEM IN NOTRANJSKO

Izvršujemo denarna isplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je sedeno po italjanski armadi. Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kakšno mo goče zamude v izplačilu ne moremo prevzeti nikake odgovornosti.

50 lir \$ 4.80
100 lir \$ 9.00
500 lir \$45.00
1000 lir \$88.00

JUGOSLOV. ČETE NA POTI V DALMACIJO

Premikanje jugoslovanskih čet v smeri proti Dalmaciji se označuje kot varnostno odredbo.

Dunaj, Avstrija, 10. decembra. — Poročila iz Zagreba pravijo, da se prvi in četrti jugoslovanski armadni zbor pomika v smeri proti Dalmaciji in severnemu delu Albanije.

V poročilu je rečeno, da je jugoslovanska vlada pojasnila to gibanje kot varnostno odredbo proti kateremukoli poskusu od strani Italijanov, da bi zasedli Dalmacijo ali Albanijo.

Vsakemu takemu koraku bi se morala Jugoslavija z orožjem upirati.

JEKLARJI ZA KONEC STAVKE.

Wheeling, W. Va., 10. decembra. — Dvatisoč jeklarskih delavcev v Bellaire napravi Carnegie Steel Company je pretekli večer glasovalo, da se prekliče stavko in da se delavci takoj vrnejo na delo. Rečeno je bilo, da bodo naprave zopet odprte tekom petih dni. Delavci so pretekli večer čuli sporočilo stavkarskega odbora glede obratovanja v jeklarskih napravah po celi deželi ter takoj napred glasovali za povratek na delo.

V razmerju 3 glasov proti enemu je več kot dvatisoč uslužbenec Benwood naprav Wheeling Steel and Iron Company na večerajšnji seji zaključilo vrniti se takoj na delo. Uprava delavnice je objavila, da bo pričela z delom tekom enega tedna.

narodov, so socijalisti začeli kličati:

— Liga narodov ne obstoji. Mi zahtevamo družbo ljudstev!

Poslanec Bententi je rekel v svojem govoru med drugim tudi naslednje:

— Mi hočemo imeti delavsko zastopstvo. Delo ne more izraziti svojih želja parlamentu, dokler je parlament proti nam. Kraljev govor je mrtva stvar. Prestolni govori so natančna lista vsega, česar se ni storilo. V Italiji glas naroda je bil močnejši tekom volitev kot pa prestolni govor.

Save the Easy Way BUY W.S.S.

RADIKALCI SO V MANJŠINI

ČLANI KONFERENCE SO BILI RAZDELJENI V DVE SKUPINI. — PRVA JE BILA ZA PREDSEDNIŠTVO PREDLOG, DRUGA PA ODLOČNO PROTI NJEMU. — VEČINA PREMGOVNIKOV V ZAPADNI WEST VIRGINIJI JE ZAČELA OBRATOVATI.

Indianapolis, Ind., 10. decembra. — Uradniki U. M. W. so danes se pred sestankom splošnega komiteja, ki razpravlja o predlogih predsednika Wilsona, izjavili, da je pričakovati še danes uravnave stavke ter hitrega pričetka dela v rovi.

To so izjavili uradniki kljub močni opoziciji, ki se je razvila večeraj in ki bo mogoče tudi danes zavlékla debato proti načrtu predsednika ali zanj. Neki visokostojeci član sveta premogarske unije pa je izjavil, da je konzervativni element na konferenci v večini in da je zagotovo pričakovati konca stavke, ko bo prišlo vprašanje na končno glasovanje.

Poslušajoči predsednik John Lewis in tajnik Green, ki sta odobrila predlog, ko jima je bil predložen v Washingtonu v soboto zvečer potom gen. pravdnika Palmerja, sta vpriporila oster boj za konec stavke, in pristaši obeh so porazili z glasovanjem predlog, naj se spravi načrt s programa splošnega odbora ter ga predloži krajevnim organizacijam unije, v glasovanje.

Pravijo, da so člani odbora razdeljeni v dve skupini ali več, kojih ena se zavzema za sprejem novega predloga, dočim nasprotuje druga katerikoli uravnavi razen na temelju zahtev kot so jih stavili premogarji prvotno.

Tretja stranka je baje zavzela stališče, da je splošna konvencija premogarjev sestavila zahteve ter odredila stavko v slučaju, da bi delodajalci ne privolili v zahteve in da je vsled tega treba novo sklicati konvencijo, ki je edina upravičena razveljaviti stavko.

Medtem pa je gen. pravdnik Palmer, ki je prišel semkaj v ponedeljek, da vodi pravne zastopnike za vlado pri njihovem sodnijskem postopanju proti premogarjem, čakal na končni sklep premogarjev. Baje bo ostal Palmer tukaj dokler ne bo konferenca premogarskih voditeljev odgodena.

Predlog, o katerem razpravljajo premogarji, določa, da se takoj vrnejo na delo na temelju 14-odstotnega povišanja plače in da bi delodajalci ne privolili v zahteve in da je vsled tega treba novo sklicati konvencijo, ki je edina upravičena razveljaviti stavko.

Pri določitvi cen premoga bo skušala komisija uveljaviti številke, ki bodo dajale delodajalcem primeren dobiček, ne da bi nalagale splošnemu občinstvu prevelikih bremen. Komisija bo sestavljena iz treh članov, praktičnega majnerja, delodajalca in zastopnika vlade.

Charleston, W. Va., 10. decembra. — Petintrideset promogovnikov v unijskem Kanawha okraju zapadne Viržinije obratuje sedaj, kar pomenja pridobitev za deset promogovnikov tekom 24 ur. Tako je rečeno v poročilu, katero je izdala zveza delodajalcev v tem okraju. Zveza delodajalcev v New River okraju je istotako poročala o izboljšanju položaja.

Kongresna preiskava razmer v neorganiziranih Guyan premogovnih poljih West Virginije, katero so pred kratkim zahtevali unijski uradniki, je bila predmet pisem, katere je poslalo veliko senatorjev, in ki jih je objavil danes W. Petry, okrajni podpredsednik unije.

Senator Townsend iz Mich. je pisal, da je treba dejstva v tej zadevi predložiti vladnim oblastim ter dostaviti:

— Lahko vam zagotovim, da boste v slučaju, da povoljno predložite svojo zadevo, dobili tako pomoč, kot jo zamore kongres nuditi.

Senator France iz Marylanda je pisal: — Globoko obžalujem, da morejo take razmere prevladovati v tej veliki deželi.

Soglasno z unijskimi voditelji so delodajalci v Guyan dolini uporabili oboroženo silo, da zadrže unijske organizatorje od dela v tem premogarskem okraju. Delodajalci so zanimali trditve unijskih voditeljev ter izjavili, da nekoč premogarji v tem okraju ničesar slišati o unijah in o organizaciji. Sedanja stavka je imela le malo učinka na premogovnike v Guyan dolini in produciranje premoga v tem okraju je ostalo vsled tega popolnoma normalno.

"GLAS NARODA"

Published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
in association with
"RANK GARRER, PUBLISHER" LOUIS KENNEDY, TREASURER

Place of business of the corporation and address of above officers
in New York City, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" is published weekly on Thursdays except on holidays.

One year (12 issues) \$1.00	One year (12 issues) \$1.00
One year (12 issues) \$1.00	One year (12 issues) \$1.00
One year (12 issues) \$1.00	One year (12 issues) \$1.00

GLAS NARODA
("Voice of the People")
Published weekly on Thursdays except on holidays.
Subscription yearly \$1.00.

Advertisement at a special rate.
Special rates for advertising in this paper.
Special rates for advertising in this paper.
Special rates for advertising in this paper.

GLAS NARODA
("Voice of the People")
Published weekly on Thursdays except on holidays.
Subscription yearly \$1.00.

GLAS NARODA
("Voice of the People")
Published weekly on Thursdays except on holidays.
Subscription yearly \$1.00.

Po osemindesetih letih

V Narodni skupščini v Bordeaux so dne 17. februarja 1871 poslanci z Alzacije podali ono slavno deklaracijo, v kateri so proglasili "nekršljivim pravice Alzacianov in Lorencev, da ostanejo člani francoskega naroda" ter so prisegli, "da bodo to pravico vedno zahtevali in s pomočjo vseh sredstev proti kateremu koli uzurpatorju".

Dne 1. marca 1871 so poslanci iz Alzacije in Lorenske, ki naj bi kmalu postali Nemci proti njih volji, vložili kot Francozi slavni protest v Bordeaux, v katerem so proglasili "ničevim" dogovor, ki je razpolagal z njimi brez njih dovoljenja.

Dne 18. februarja 1874 je v nemškem državnem zboru poslanec Edvard Teutsch izjavil sramoteno in zasmehovano ostalih poslancev, "da niso državljani ki imajo dušo in pamet, enostavno blago, s katerim se barant. Nikakor ni dovoljeno, da bi se jih naprilo predmetom kontraktov."

Dne 8. decembra 1919 pa je bila v francoski poslanski zbornici prečтана deklaracija v imenu 24 poslancev iz oproščene Alzacije in Lorenske, "legitimnih dedičev onih, ki so protestirali v Bordeaux".

Tako je bila po skoro petdesetih letih popravljena velika zgodovinska krivica. Obenem pa je tudi obnovljena in ojačena vera človeka v moralno vlado sveta. Značilno dejstvo je, da so se s ojačanimi poslanci poslužili tega, kar bi morali biti slavljene na čast združenju Francij ter proglasili svojo lastno politiko, ki ni niti narodna, niti ona združenja.

— Francoski poslanci, ki so protestirali leta 1871 proti združenju Alzacije in Lorenske z Nemčijo, so imeli prav, kajti čeprav ne po jeziku, ki je nemško narečje, sta bili obe deželi vendar francoski po vzgoji, duhu in prepričanju.

Nemci imajo prav, če trdijo, da so Alzacijci nemškega pokolenja in da spada vsled tega Alzacija k Nemčiji. Francozi pa imajo tudi prav, če trdijo, da sta Alzacija in Lorenska v resnici francoski deželi, ker je narod v pretežni večini za Francijo.

Kaj pa naši Primorci? V Parizu so pripisali naše slovensko Primorje Italijanom. Nobenega slovenskega poslanca ni bilo, ki bi protestiral proti temu ter izjavil kot so izjavili Francozi, da ni na rod trgovsko blago, s katerim bi se smelo barantati.

Amerikanci in ostali zavezniki, ki so gojili tako velike simpatije do Alzacianov in Lorencev vzdihajočih pod nemškim jarmom, bi morali raztegniti te svoje simpatije tudi na naše slovenske kraje, ki so prišli po tujevarnem jarmu.

Alzacijci so v resnici Nemci, čeprav francoskega mišljenja, do čim so naši Primorci čistokrvni Slovenci, ki nečejo ničesar slišati o Italiji. Kljub temu pa jih je mirovna konferenca hladnokrvno pripisala Italiji, ne da bi vprašala narod, kaj misli o tem.

Krivico, ki jo je storila mirovna konferenca Slovencev in Jugoslovanov sploh, je popravila — vsaj prepričana je o tem — s tem, da je vrnila Franciji Alzacijo in Lorensko. Lahko rečemo tudi obratno: krivico, katero je popravila s povratkom Alzacije in Lotarinške v roke Franciji, je vnovič napravila s tem, da je pripisala Italiji naše najlepše kraje.

Kot so tolažili Francozi ter čakali celih osemindeset let na trenutek, ko dobe nazaj Alzacijo-Lorensko, tako bomo čakali tudi mi na trenutek, ko nam bo vrnjen Kras in naš Primorje. Šele tedaj bo poravnana krivica, ki nam je bila storjena sedaj in šele tedaj bomo doživeli zadoščenje prav kot so ga doživeli Francozi.

Poročilo poljedelskega departmenta

Poročilo tajnika Houstona za poljedelski department meče novo luč na več vprašanih življenjske važnosti, tikajočih se ameriškega poljedelstva. Dolgo časa je prevladovalo naziranje, da proizvaja naša zemlja na akter vedno manj in manj. Od leta 1878 naprej, ko so bile zbrane prve obsežne statistike, je deset glavnih produktov naše zemlje kazalo stalno padanje, ki je trajalo do leta 1890. To je bila doba velikega razširjenja poljedelstva po zapadnih državah, zlati čas za takozvano "ekstenzivno" ali bonanza metodo.

Novo zemljo se je izrabljalo brez usmiljenja, ne na način poljedelstva, temveč rudarstva. Opaziti ni bilo nikake izmenjave sadežev in le malo ali nikakega pognojjevanja. Slamo iz mlatinikov so zbrali na kupe ter jeseni požgali.

V letih, ki so sledila 1890, je bilo opaziti znake izčrpanja zemlje. Postala je očitna potreba konvenciranja — sprejema znanstvenih metod. Od onega časa naprej je pričela plezati rodovitnost zemlje per akter navzgor — počasi, a v celoti stalno.

Obseg povečanja tekom zadnjih 25 let je znašal le nekako polovico enega odstotka in tega izboljšanja ni bilo lahko opaziti radi velikih letnih valovanj. V splošnem pa se je produktivnost dvignila za 13 odstotkov. Res je, da se je rodovitnost pro akter povečala tudi v Evropi in dagre še naprej. V Angliji je rodovitnost za 60 odstotkov večja kot tukaj in v Belgiji je dvakrat tako velika. Glavna stvar pa je, da smo se iznebili svojih nespametnih in nedoljubnih metod.

Nerednosti, katere še vedno trpimo, odtehta v veliki meri nadaljni faktor. Dva elementa sto spojena s problemom farm — zemlja in človek. Ameriški farmer doseže radi svoje večje čenčrije in radi svoje

bolj inteligentne uporabe orodja in strojev več povprečno na moža kot pa farmer v katerikoli drugi deželi.

Tako je naprimer v Belgiji, ki ima zelo intenziven sistem obdelovanja, obdelanih le nekaj nad pet akrov zemlje za vsakega človeka, zaposlenega v poljedelstvu, dočim pride na vsakega poljedelca v Združenih državah 27 akrov.

Če vzamemo vpoštev tako površino akrov kot pridelek, producira povprečni ameriški farmer dvakrat in pol toliko kot pa povprečni belgijski farmer; 2,3krat toliko kot povprečni angleški farmer; 3,2krat toliko kot francoski farmer; 2,5krat toliko koliko nemški in nad šestkrat toliko kot italijanski farmer.

Te številke mečejo novo luč na problem povečanja naših zalog živil. Vsprico dejanskega izčrpanja farmske zemlje prve vrste obstaja očitna potreba uveljavljanja bolj znanstvenih metod.

Vprašanje dela pa je še bolj osnovnega in bitvenega pomena.

Poljedelski tajnik Houston ni med onimi, ki bi ob vsakem času obrnili veliki val dela nazaj na delo. Povprašuje po farmskih produktih je v normalnih časih "neelastičen", kajti strogo je omejeno na tekoče potrebe sveta. Nadprodukciji sledi hitra in ostra kazen v obliki dobe poljedelske depresije. Ta "neelastičnost" predstavlja zelo ostro začetno mejo za povečanje prebivalstva in kapitala, uspešno naloženega v poljedelstvu. Najti pa je stalno nagnjenje proti ravnotežju med mestno in poljedelsko industrijo in to nagnjenje se bo končno uveljavilo.

On ne pravi ničesar o krasoti narave, a dosti o — biznisu poljedelstva. Veliko važnost pa polaga na boljše šole, ceste in na boljše zdravniško pomoč.

Narod mora biti pripravljen, da ne opusti ničesar, kar bi bilo v stanu izboljšati poljedelske okraje.

Dopis

Canonsburg, Pa.

Premogarska stavka, ki traja že nad mesec dni, je popolnoma paralizirala tukajšnje industrijske obrate. Tovarna Standard Tin Plate Co., v kateri je zaposlenih veliko naših rojakov, je popolnoma ustavila obratovanje. Canonsburg Steel & Iron Works obratuje pa samo nekoliko, ker smo vsi tukajšnji tovarniški delavci organizirani v Amalgamated Association of Iron Steel and Tin Workers of North America. Jeklarskim stavkarjem dajemo 2 odstotka podpore od našega zaslužka. Če bo premogarski štrajh še kaj dolgo trajal, bomo morali čisto prenehati z obratovanjem in s tem bodo prikrasjeni tudi jeklarski stavkarji radi naše podpore. Slovenskim društvom in drugim organizacijam po zapadni Pennsylvaniji poročam tem potem veselo vest, da sta se pred kratkim združili dve slovenski godbi. — Alexander Canonsburg godba in slovenska Thomas Run godba. — Novo ime združene godbe je Canonsburg Thomas Run Slovenian Concert Band. Izdelali smo tudi pravila za godbo, ki so pa precej stroga. Kot predsednik Združenja godbe, priporočam godbenikom le sloga. Med nami ne sme biti prostora za zdražbarije, kajti pri godbi mora vztrajati železna volja. Kateri je godbenik, ta mi bo pridil da je res. Učitelj se trudi na vajah, da bi iz slabega godbenika naredil dobrega, in naša dolžnost je, da prihajamo redno na vaje. Proč z vsakovrstnimi izgovori. Pokažimo drugim narodom, da nismo Slovenci zadnji v glasi. Glasba naj nam bo največja svetinja in ponos.

Ne samo, kar velevala mu stan, kar more to mož je storil dolžan.

John Koklich.

V pomirjenje

POŠILJATELJEM DENARJA V STARO DOMOVINO.

Te dni smo dobili brzojavno poročilo iz stare domovine na naše vprašanje, zakaj se denarne pošiljate v staro domovino tako zakasnijo? Izvedeli smo, da je na Hrvaškem štrajkalo skozi dva meseca 680 bančnih uradnikov, pri Prvi Hrvatski Štedionici je bilo 132 uradnikov na štrajku in zato ni mogla ta ugledna banka poslovati kakor običajno.

Dne 5. novembra pa se je stavka prenehala in sedaj se vrše izplačila. Pomisliti pa je potreba, da leži tam na tisoče in tisoče nakazila iz Združenih držav, par sto ameriških bank je tja poslalo nakazila za izplačilo, vsa ta izplačila so bila v Ameriki dobro pokrita, namreč ameriške banke so plačevale dolarje za blago, katero je šlo v Jugoslavijo. Po brzojavnem zahtredu smo uverjeni, da se sedaj vrše izplačila, toda potrpljenja je potreba, da se tak muk dela dovrši. Te dni smo se tudi prepričali, da so delnice Prve Hrvatske Štedionice bile vredne sredi novembra vsaka 9100 K, iz tega se sprevidi, da je zavod zelo bogat, samo štrajk je vzrok zakasnenja izplačila.

Vemo tudi prav iz zanesljivih virov, da Ljubljanska Kreditna Banka vedno redno izplačuje nakazila poslana iz Amerike, toda tudi pri njih gre delo bolj počasi izpod rok, ker je dobila ogromna naročila za izplačila. Na male pošete na Slovenskem in Hrvatskem pošilja ta banka denarna pisma z gotovim denarjem, ker ve, da marsikaka mala pošta nima toliko gotovega denarja, da bi izplačala nakaznice. To vse pa vzame mnogo časa, a gre vseeno zanesljivo izpod rok. Vemo, da ima Prva Hrvatska Štedionica sedaj dobre moči in v nekaj tednih bode vse v redu.

Prepričali smo se tudi, da je Frank Sakser sedaj v zvezi s kraljevo pošto hranilnico v Ljubljani in bode od sedaj naprej ta izplačevala denarne nakaznice. Za potrebna navodila in tiskovine je moral čakati cele štiri mesece, da se mu je vendar končno posrečilo dobiti. Iz zapisnika čekovnega prometa od 1. julija tudi razvidno, da je on sedaj edini v Zdra-

PETER ZGAGO

Neki učenjak izjavlja, da je moč goče potom raznih kemičnih procesov napraviti iz železa zlato.

To še ni tako čudno. Veliko bolj bi nas presenetilo, če bi nam povedal, kako bi se dalo zamenjati sto papirnatih dolarjev za stoderlarski zlatnik.

Na čast pokojnemu Rooseveltu bode začeli v Ameriki kovati nove za dva in pol centa.

Trgovci bodo izrabili to priliko ter začeli prodajati še tisto malo stvari, ki so bile dosedaj po centu, po dva centa in pol.

Višek demokracije.

V dunajskem zoologičnem vrtu imajo ptica zakrivilnega kljuna in lepega perja. Tudi v Ameriki je znan in se imenuje kakadu.

Toda Avstrijci hočejo biti demokratični. Ptica imenujejo enostavno "du". Iznebili so se vsega, kar je spominjalo na cesarstvo in zato je moral tudi zloglasni K. K. odpasti.

Če postavijo majnarji farmerje na mrzlo in farmerji majnerje na stradanje, je jasno, da bo vsa splošna javnost stradala in zmrzovala.

Na tem svetu je pa res večer teater.

Sedaj se zavezniki prepirajo, kdo je dobil vojno, Nemci pa delatirajo, kdo jo je izgubil.

Nekdo v Wyomingu se je poročil s svojo tačo.

Pa naj še kdo reče, da ni sedanja vojna napravila junakov....

Vlada je stavila štrajkujočim majnerjem naslednji predlog:

Zaenkrat vam je zvišana plača za 14 procentov. Toda pri tem ne bo ostalo. Vrnite se na delo. Osnovana bo namreč posebna komisija, ki bo preiskala, če res ne morete živeti s 14-procentnim povvišanjem. Komisija bo tudi preiskala, če vam operatorji ne morejo dati več kot 14 procentov. Ako vam baroni res ne morejo dati več, vam bo plača vseeno zvišana in sicer na račun občinstva, ki kupuje premog.

Nikomur ne bo lažje dokazati kot kapitalistom, da ne morejo dati več kot 14 procentov....

Velik sneg v Jugoslaviji....

Bel prt, pod katerim so zakrite naše nade in naše upanje v bodočnost.

Človek ima več sovražnikov kot pa prijateljev. Prijatelji mojih prijateljev so tudi moji prijatelji. Toda sovražniki mojih sovražnikov niso moji prijatelji in prijatelji mojih sovražnikov, kakor tudi sovražniki mojih prijateljev so moji sovražniki. Prijateljice mojih prijateljev niso moje prijateljice. Toda prijatelji mojih prijateljic so moji sovražniki.

Številka trinajst je baje nesrečna. No, pa tudi številka štirinajst ni prav posebno srečna. To se je ponovno v zadnjem času izkazalo posebno glede Wilsonovih točk in povvišanja plač.

Časi se izpreminjajo. Prej smo uporabljali staro obleko za cunje, sedaj pa uporabljamo cunje za novo bleko.

ženih državah, kateri se je poslužiti tega prometa. V sedanjih razmerah je pač potreba zelo veliko potrpljenja, ker štrajki in slaba prometna sredstva povzročajo sva-kovrstne zakasnitve.

BERGER ZOPET NOMINIRAN.

Milwaukee, Wis., 9. decembra. Viktor L. Berger in Henry Bodensstab, republikanski kompromisni kandidat, sta bila dominirana za kongres večeraj na poskusnih volitvah za peti volilni okraj v Wisconsinu. Berger je dobil 14 tisoč glasov, njegov tekmeec pa 9282.

Posebne volitve se bodo vršile dne 19. decembra tekočega leta.

Novice iz Slovenije

Konec tiskarske stavke?

Ker so stavkujoči naprosili deželno vlado za posredovanje in so lastniki tiskarn izjavili, da se prej ne začne pogajati s stavkujočimi, dokler se ne začne v vseh tiskarnah Slovenije z rednim delom in so stavkujoči odgovorili, da ne začne prej z delom, dokler se pogajanja ne začne, je predsednik dež. vlade g. dr. Breje sporočil o bema organizacijama, da se naj v pondeljek 10. novembra povrnejo stavkujoči na delo, a lastniki tiskarn naj začne s pogajanjem. Slednji so izjavili, da sprejmejo predlog g. dr. Breje, vprašanje pa je, ali ga bodo tudi stavkujoči.

Šef ljubljanskega odseka min. trgovine in industrije.

Za šefa ljubljanskega odseka ministrstva trgovine in industrije v činu ministrskega svetnika, je imenovan dosedanjí načelnik tega odseka dr. Marn.

Imenovani v justični službi.

Imenovani so pri višjem oziroma deželnem sodišču v Ljubljani: višji ofical g. Anton Spendre v Litiji, za ravnatelja zemljiške knjige; za pisarniške ravnatelje pa začasni pisarniški ravnatelj g. Henrik Abram in višji pisarniški predstojnik g. Ivan Bizjak.

Tritisoč gledališčnih predstav

je dopolnila repiza "Hoffmanovih pripovedk" v narodnem gledališču v Ljubljani. V zadnjih dveh sezonah so vsote tudi predstave v dramskem gledališču.

TRINERJEV STENSKI KOLENDAR

za leto 1920 je presegel vsa pričakovanja. Trinerjevi stenski kalendarji so vedno krasni, toda novi kalendar za leto 1920 je presegel vse svoje prednike. Snov je sledeča: "Civilizacija in higiena pozdravljata Ligo narodov". Novo, boljše življenje kliče iz razvalin, v pestro barvno obodo boste videli narodno zastavo dežele, kjer ste bili rojeni vi ali vaši starši. Petnajst malih lepih slik vam kaže ves proces izdelovanja Trinerjevega Ameriškega Eliksira Grenkega Vina ter drugih izborov Trinerjevih zdravil, od trgovanja želeži pa do domačega razpošiljanja Trinerjevih eksporta. — Pošljite 10 centov za pokritje pošiljalnih stroškov. Joseph Triner Company, 1333 - 43 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Aretirani vohuni.

Vojaska oblast je Kranjski gori aretirala tri osebe, o katerih je dobila v roke dokaze, da so vohuni za Italijo. Dotičniki sa iz Goriske in so bili vselej na glasu kot dobri Slovenci. Zato se vse čudi, da so se dali premotiti od italijanskega zlata.

Nenavadno nasilstvo.

V pondeljek dne 10. nov. je povabila obrtna oblast na mestnem magistratu ljubljanskemu starše tiskarskih vajencev in jim zagrozila po nalogu nekoga (?), da morajo stavkujoči vajenci na delo.

ANGLESCINA

Pouk potom dopisovanja s pomočjo angleško-slovenskih učnih zvezkov.

Traja 6 mesecev. Vpišete se lahko vsak čas.

Šolnina za celi tečaj \$10.

Če želite imeti več pojma o angleških slovnicah in jeziku s,loh, pišite še danes za pojasnila.

SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA
(The Slovenian Correspondence School)
6119 ST. CLAIR AVE (BOX 10) CLEVELAND, OHIO

SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA
6119 ST. CLAIR AVE (BOX 10), CLEVELAND, OHIO.

Izreite ta listek in ga pošljite s svojim naslovom:

IME

CESTA ALI P. O. BOX.....

MESTO

PREDNO ZAMORETE POTOVATI V STARIKRAJ

imeti morate potni list ali pos od konzula. Ravno tako morate tudi imeti potrdila in izkaznice, da ste zadostili določbam dohodninskega zakona (Income Tax). Ako pridete brez tega v New York, imate samo nepotrebno sitnost. Vsled tega je najbolje, da si to že prej uredite, in v tem slučaju se obrnite na mena in jaz vam bomo zadevo povoljno uredil. Izdelujem tudi vsa v notarski posel spadajoča dela.

ANTON ŽBASNIK, Javni Notar,
soba 122 Bakewell Building, Pittsburgh, Pa. — Corner Diamond and Grand Sts.
(Nasproti Court House.)

POEZIJE

IVANA ZORMANA

PRVA ZBIRKA SLOVENSkih PESMI V AMERIKI

Cena \$1.25

Pišite po to lepo knjigo na sledeči naslov:

IVAN ZORMAN
6820 Edna Avenue
Cleveland, O.

Naročilu je priložiti znesek

INKORPORIRANA LETA 1900.

in članicam društva sv. Petra in Pavla ter članstvu cele JSKM.

Claridge, Pa.

Vsem članom društva sv. Mihaela št. 40 JSKJ. v Claridge se prijazno pozdravlja. Na to se je vložila glavna letna seja v nedeljo 14. decembra v prostorih Slov. Nar. Doma. Na tej seji bo volitev uradnikov za leto 1920. Na to seje so vabljeni vsi člani iz Claridge in bližnje okolice, da se v polnem številu vdeležijo, da se lažje dobiti sposobne moze v odbor za l. 1920. Od sponzoriranih uradnikov je odvisen napredek društva. Torej na svidenje vsi v nedeljo 14. dec. ob 9. dopoldne!

Sobratstvom pozdravom

Anton Kozoglav, tajnik.

La Salle, Ill.

Na redni mesečni seji našega društva sv. Barbare št. 2 JSKJ. v La Salle dne 16. novembra se je sklenilo, da se prihodnja seja decembra začne v 8. uri ob 1. uri popoldne. Na tej seji bo volitev društvenih uradnikov za prihodnje leto 1920. Opozoriti se vse član omenjenega društva da se vdeležijo te glavne seje in volitve novih odborov; ako se kateri član ne vdeležijo te seje, plača \$1 kazni.

Prosi se tudi vse član v članice, da bi plačali vse zastale assementu do konca tega leta.

Z bratskim pozdravom

Joseph Speltz, tajnik.

Davis, W. Va.

Tem potem naznanjena bratom društva sv. Januza iz Bratstva 106 JSKJ v Davisu, da se vsi prihodnje redna oziroma letna seja v nedeljo 21. decembra. Na tej seji se ima voliti novi odbor za l. 1920 in tudi imamo okreniti o par važnih zadevah, ki morajo biti do novega leta rešene. Torej se vabijo vsi člani, izvenjski posebno oddaljeni, da se te seje vdeležijo, kakor jim več nas bo, toliko lažje se izbere novi odbor. Vsi na sejo 21. dec. v Eagle Hall!

Pozdrav vsem članom in članicam naše članice JSKJ. ter jim vsem vesele božične praznike in srečno novo leto.

Leopold Jeran, tajnik.

Chisholm, Minn.

Tem potem naznanjena članom našega društva sv. Jozefa št. 20 JSKJ. v Chisholm, da se vsi člani letna seja v nedeljo 21. decembra točno kot ponavadi v g. l. Kovarčevi dvorani. Obenem bo tudi volitev društvenih uradnikov za leto 1920. Zaradi tega se prosijo vsi člani našega društva, da se gotovo vsak vdeležijo te važne seje. Kateri član ne bo navzoč, bo plačal 1 dolar kazni, kakor določajo naša pravila.

Obenem prosim vse one člane bivaajoče izven Chisholma, da ol pravičen čas poravnajo mesečni no, da ne bom nikoli do zadnjega dne v mesecu z assementom krakov je navada. Upam, da bo v tej zadevi storil vsak član svojo dolžnost.

Vesele božične praznike vsem članom in članicam!

Jacob Petrich, tajnik.

Black Diamond, Wash.

Članom in članicam društva Marija Zveza št. 32 JSKJ. v Black Diamondu se naznanja, da se vsi letna seja društva v nedeljo 21. decembra ob 9. uri dopoldne v navadnih prostorih. Dolžnost vsakega člana in članice je, da se gotovo vdeležijo omenjene seje, ker na letni seji okreniti vse važnih stvari za prihodnje leto 1920. Torej pridite vsi, tudi oddaljeni, ter tudi tisti, ki vas že ni bilo na seji več let, ker to je vaša dolžnost. Vdeležite se letne seje gotovo vam ne bo žal.

Ker se bližamo koncu leta 1919, želimo vsem članom in članicam JSKJ. vesele božične praznike in srečno novo leto 1920.

G. J. Porenta, tajnik.

Greensburg, Pa.

Članom društva sv. Rešnjega Telesa št. 77 JSKJ se naznanja, da se zagotovo vdeležijo seje v nedeljo 14. decembra. To je letna seja in volitev uradnikov za leto 1920. To je naša najvažnejša seja, zato je dolžnost vsakega člana, da se te seje vdeležijo, ki izostanejo, se bo postopalo po praviilih. Izvzeti so samo bolni in oddaljeni.

Z bratskim pozdravom

Louis Fink, tajnik.

Pittsburgh, Pa.

Članom društva sv. Stefana št. 26 JSKJ. v Pittsburghu se naznanja, da je v nedeljo 21. decem-

bra glavna letna seja, katere se mora vdeležiti vsak enakopraven član. Izvzeti so le spodaj označeni. Pričetek seje ob pol dveh popoldne v K. S. Domu na 57. in Butler cesti soba št. 5. Na dnevnem redu je: volitev društvenih uradnikov za leto 1920, tajnikovo poslovanje skozi leto 1919, finančno poročilo tajnika in blaginjska in splošna poslovanje društvenih pravil za leto 1920. Torej pridite zagotovo vsi!

Društvena pravila govore, da vsakega takega, ki ne pride ali zamudi glavne seje čitanje zapisnika, se smatra, da ni bil na seji ter plača 50c v društveno blaginjo. Glavna seja so optavljene bolniki in nad 16 milj oddaljeni člani.

Na novembrski seji je bilo sklenjeno, da bo za mesec decembra 50c društvene naklade za vse enakopravne članice in članice. Dne 10. novembra je ubilo v promotorju v Brownsville, Pa., člana Johna Šojić, rodom Hrvat. Star je bil 43 let in zvesti član društva. V stari domovini zapušča žena in štiri hčere. Res, žalostno poročilo, ker pred tremi meseci mu je brata ubilo na istem mestu. Društvo sv. Stefana izrekla globoko sožalje njegovim sorodnikom.

Konečno želimo vsem članom in članicam JSKJ. vesele božične praznike in srečno novo leto.

Joseph Pogacar, tajnik.

Chicago, Ill.

Opozorjam član društva Zvon št. 70 JSKJ, da se vdeležijo polnoštevno prihodnje redne seje, ki se vsi v nedeljo 21. decembra. Na tej seji imamo volitve novega društvenega odbora za prihodnje poslovanje leto 1920. Opozorjam član, da vpoštevajo to naznanilo, da ne bo potem kakšnega nepotrebnega prepiravanja. Društvo bo postopalo strogo po praviilih z onimi člani, ki se ne vdeležijo te seje, katere se vsi 21. dec. ob pol dveh popoldne.

Opozorjam član, da bom jaz 2. ob pol eni uri v zborovni dvorani ter pobiral mesečne prispevke. Ako se kateremu mudi, da ima nujni opravke, lahko plača društvene prispevke že pred sejo.

Opozorjam članice in članice društva Zvon št. 70 JSKJ, držite se jednotlivih pravil in plačujte pravočasno assement, da se izognete neprilicam. Pomislite, da je mesec dolg in da se v tem času marsikaj lahko pripeti; ako pa ste v slučaju nesreče suspendirani, niste deležni dobrot, katere deli Jednota.

Z bratskim pozdravom

Ivan Bedenčič, tajnik.

Trestle, Pa.

Vsi člani društva sv. Barnabe št. 33 JSKJ. v Trestle so, vljudo vabljeni, da se vdeležijo glavne letne seje v nedeljo 21. decembra ob 1. uri popoldne v navadnih prostorih. Pri tej seji imamo urediti vse glavno poslovanje za prihodnje leto in obenem tudi izvoliti odbor za prihodnje leto. Kakor je tudi vsem članom znano, da kateri se ne vdeležijo glavne seje, bo moral plačati 50c v društveno blaginjo. Izvzeti so samo oddaljeni in bolni člani. Zato pridite vsi, katere vas veže dolžnost.

Obenem tudi opominjam vse oddaljene članice, da točno pokliče mesečni assement, ker dr. tajnik je nemogoče zakladati za druge članice. Ako več članov ne plača, se hitro nabere velika svota za založiti, ker pa dr. tajnik je nemogoče, zato vas prosim, bodite točni s plačevanjem.

Pozdravljam vse članice in članice JSKJ. ter jim voščim vesele božične praznike.

Frank Schiffrar, tajnik.

Box 122, Unity, Pa.

Ely, Minn.

Vsem članom društva sv. Cirila in Metoda št. 1 JSKJ. v Ely se tem potem naznanja, da imamo redno mesečno sejo v nedeljo 28. decembra točno ob pol dveh popoldne v navadnih prostorih. Na programu imamo volitev odbora za prihodnje leto 1920 in več drugih važnih stvari. Obenem opozorjam vse članice, kateri kaj dolgujejo, da poravnajo to sejo, da bodo knjige v pravem redu in da ne bo nepotrebnih sitnosti. Kdor se ne vdeležijo brez zadostnega vzroka, bo suspendiran.

Bratski pozdrav vsem članom in članicam JSKJ. ter vesele božične praznike želi

Joseph A. Mertel, tajnik.

O združenju

Conemaugh, Pa.

Kot član JSKJ. si dovolim izraziti svoje mnenje o nameravanem združenju več slovenskih podpornih organizacij. Vseko za članstvo koristno delo v organizaciji najde vedno nasprotstvo pri nekaterih ljudih, naj si bo že iz enega ali drugega vzroka. Nekateri ljudje gredo celo tako daleč, da skušajo namenoma z nerodno pripraviti članstvo JSKJ. da postane nasprotno prekoristnemu združenju v smislu pogodbe po združitvi oddaljenih. Podirajo, to je lahko, za to ni treba uspeha, to zna vsak. Graditi, staviti, to je nekaj težjega in če sami ne zidate nekaj lepšega ali boljšega, nimate pravice podirati kar drugi s trudom in poštenostjo gradijo. Vseko za članstvo koristno delo v organizaciji najde vedno nasprotstvo pri nekaterih ljudih, naj si bo že iz enega ali drugega vzroka. Nekateri ljudje gredo celo tako daleč, da skušajo namenoma z nerodno pripraviti članstvo JSKJ. da postane nasprotno prekoristnemu združenju v smislu pogodbe po združitvi oddaljenih. Podirajo, to je lahko, za to ni treba uspeha, to zna vsak. Graditi, staviti, to je nekaj težjega in če sami ne zidate nekaj lepšega ali boljšega, nimate pravice podirati kar drugi s trudom in poštenostjo gradijo.

Pogosto smo pri JSKJ. preveč pomenili na obstoječo blaginjo, pri tem pa ne pomislimo, da se tudi obveznosti vedno višajo. Ako upoštevamo akturska poročila o letu do leta, moramo priznati, da ni finančni napredek tako rapiden kot si ga pogosto predstavljate. Epidemija influenca koncem leta 1918. je povzročila, da smo ravno pri JSKJ. imeli največ naklade v tekočem letu.

Ako bi članstvo ne bilo za združenje že iz drugih razlogov, bi moralo biti vsled znatnega znižanja upravnih stroškov. Zakaj vzdržujemo sedaj večino 5 glavnih uradov, 5 glavnih odborov, 5 sej gl. odborov in revizij ter 5 konvencij? Samo ob sebi je razumljivo, da bi bilo znatno ceneje, ako imamo eno organizacijo namesto petih. Gotovo je, da bi uprava skupne organizacije stala več kot katere sedajšnje posamezne, prepirčan pa sem, da ne bi stala polovico toliko kot stane sedaj vseh pet skupaj. Članom, kateri so bili pred združenjem društva sv. Barbare in SGPZ člani obeh teh organizacij, je gotovo znano, da se pred združenjem istih plačevali dva upravnega sklada, po združenju pa le v enega.

Brati in sestre JSKJ.! Takaj ne gre za politično ali versko organizacijo, ampak za močno podporno organizacijo na podlagi svobodnega mišljenja in da bi bilo članstvo zasigurno vsled nesreč in izgled v bodočnosti. Mi moramo

vsil malo popraviti ter iti z duhom časa v močno skupino, ki naj bo svet in ponos Slovencev v Ameriki.

K sklepu naj le še omenim, da sem za združenje, ker vidim v združenju veliko korist članstvu vseh prizadetih organizacij ter smatram vse združevalne in glavne odborne organizacije, kateri se trudijo izvesti organizacijo ter delavce v korist organizacij. One pa, kateri nasprotujejo združenju, smatram za nasprotnike koristnosti članstva, pa naj združenju nasprotujejo iz osebnega koristnosti ali pa drugih vzrokov.

Naj še izrazim željo, da se vsi kateri drugi oglašajo o koristih združenja in sobratstvom pozdravljam članice in članice JSKJ.

Blaz Brezovčev, član št. 36.

Dopis

S pota.

JSKJ. je letos kljub veliki katastrofi (influenca) jako dobro napredovala. Vsaj tako se lahko posname iz poročila glavnega tajnika.

Letošnje leto je pred zatonom. Še par tednov, pa ga ne bo več. Pred letom smo slavili zmago nad tiranom vojne. Jednote so tekmovali med seboj v poročilih, katere je več pomagala Ameriki. Jednote so kupovale Liberty bonde, W. S. S. itd., posamezni člani so pa davevali za dobrodelne družbe kot je naprimer Ameriški Rdeči Križ. Društva, spadajoča v JSKJ., so kupila nad pol milijona dolarjev Liberty bondev. Obiskovali so nas razni govorniki iz takozvanih višjih krogov ter nas hvalili kot vrlje Jugoslovane.

Toda kaka izprememba v enem letu! Tuje nam krade našo zemljo, v novi domovini nas oaznčujejo kot boljševike in sam Bog ve, kaj še vse. Pa tudi v naših vrstah imamo veliko nasprotnikov, ki se škodljivo vesele, če se prijeti kakemu posamezniku ali korporaciji kaka neprilika.

Vsem odbornikom JSKJ. ter vsem sestrarim in sobratom želimo vesele božične praznike.

Matija Pogodre.

Pospeševanje vinskega prometa v Jugoslaviji

Promet z vinom je v primeri z drugimi državami v naših krajih še n ajako priprosti stopinji.

Ako želi kak tuj odjemalec nakupiti v naših krajih nekaj vina, romati mora od ene vinske gorice do druge, poiskati vinogradnike, ki se povečini ne stanujejo na mestu, ampak v oddaljenih krajih.

V njihovih, tudi nad vse priprostih vinskih kletah pravzaprav shrambah najde v vsakem sodu drugo vino, z drugačnim okusom, mesto večje množine vina enake kvalitete, kakor je on rabi.

Vsak boče pripoznal, da na ta način ne bomo nikoli dosegli, da se boče od nas izvažalo vino v velikem, ampak da bomo vedno vezani le na domače kupce, ki so naših primitivnih razmer vajeji in ki jim ni za trud in izgubo časa.

In vendar je v interesu prometa zlasti v interesu njega izvoza neobhodno potrebno, da se te razmere izpremenijo. Prišli bodo gotovo slej ali prej časi, ko bode naš vinski pridelek in deželi težko prodati. Cene bodo padale, vinogradniki ne bodo pričeli več na svoj račun in vinogradništvo bode propadlo, gotovo na veliko gospodarsko škodo naše države.

Treba je torej, da že sedaj zainteresiramo tujega kupca za naš vinski pridelek in da mu nudimo poleg dobrega blaga tudi priliko, da nakupi na enem mestu lahko večjo množino pridelka, kolikor mogoče enake kakovosti.

Da mu te prilike ne more nuditi posameznik, je umevno. Ako pa nudi to priliko vinski trgovec, bode pritiskal na ceno vina pri vinogradniku.

Za tak namen je najbolje, da se vinogradniki združijo v vinarke ali kletarske zadruge, ki prevzamejo od svojih članov vinski pridelek, ga zenačijo, šolajo, da je pripraven za prodajo in izvoz in posredujejo ter pospešujejo tako vinskih kupcev.

Ker je pri taki vinski trgovini

Nuga-Tone

Preizkujta bogato rdečo kri, močnejše stanovitve živce, življenja polne močje in ženske.

Če ste slabega zdravja in pri slabi moči, če se vam spomin mrači in vaše telo mrači, če ste se že navadili jemati pomirjiva in narkotična sredstva, potem poskusite Nuga-Tone. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo. Nuga-Tone je zdravilo, ki vam vrne moč, energijo, življenjsko silo.

Priseljevanje in izseljevanje inozemcev mogočen faktor v ameriških industrijah

ODHAJANJE V EVROPO PRESEGA PRISSELJEVANJE V ZDRU-
ŽENE DRŽAVE, ČEPRAV JE IZSELJEVANJE VELIKO MANJ-
ŠE KOT SO KAZALA PRVOTNA POROČILA.

Inozemci, ki je predstavljal vedno faktor v ameriški industriji, se je vedno bolj in bolj upošteval v teh dneh, ko se je doba rekonstrukcije bližala svojemu višku.

Poročila iz nekaterih virov nam pripovedujejo o velikem izseljevanju in inozemcev v Evropo, vendar pa ni dosedaj opaziti nikakih znakov, da bi bilo izseljevanje tako obširno kot so nam pripovedovala prvotna poročila. Vspricho dejstva, da stoji Evropa pred nevarnostjo industrijskega poloma in dejstva, da pada denarna vrednost, ni zunaj rojeni tako zelo poželjivi vrniti se v staro domovino kot nam hočejo ubiti v glavo nekateri proroki. Kljub temu pa je opaziti krog carinskega urada vedno veliko množico ljudi in obilasti izdajo številna dovoljenja za odhod, čeprav so transportacijska sredstva preko morja še zelo omejena.

Iz Evrope prihaja vsaki teden štiri do pet tisoč priseljencev, a večina teh obstaja iz žensk in otrok, ki so v številnih slučajih ubitniki iz opustošenih dežel na stran morja. Semkaj so jih spravili morje, očetje ali pa sorodniki, ki so se ustanovili v Združenih državah ter napravili domove za sorodnike, prizadete od vojne. Udoje in sirote predstavljajo velik del teh priseljencev in čeprav so medkrovi ladij, ki prihajajo polni kot v časih pred vojno, je vendar jasno, da odhajajo več delavskega elementa iz dežel, la kot ga prihaja vanjo. Kljub temu pa ni položaj še toliko razvit, da bi bilo mogoče priti do splošnega zaključka glede te zadeve.

Kakšne so razmere, razvidimo lahko iz Poljakov, na katere se je v tej deželi uplivalo na različne načine. Položaj je najboljši razviden na pred kratkim ustanovljenem konzulatu poljske republike, na zapadni štirideseti cesti v New Yorku, kateremu načelniku je polkovnik George Barthel. Skozi cele tedne, preko elegane dne in pozno v noč, je videti vrste Poljakov, ki prihajajo v dve poslopji, posvečeni službi Poljske. Na konzulatu je zaposlenih 83 oseb in ta konzulat se smatra za največjega v mestu. Ta konzulat so organizirali ameriški izvedenci tako, da je v stanu izvršiti dano množino dela v določenem času brez vsakega zavlačevanja in s pomočjo gotovega števila oseb. Ta konzulat se smatra tudi za večbalno šolo za konzulate, katere bo poljska republika kmalu ustanovila v vseh večjih ameriških mestih.

Stotine in stotine Poljakov, ki prihajajo vsaki dan na konzulat, so razdeljeni enakomerno v dva razreda. Prvi del skuša dobiti potne listine, da se vrne v domačo deželo, kajti za te ljudi pomenja prosta Poljska uresničenje stardavnih romantičnih sanj. Pretežno večina Poljakov v domači deželi obstaja iz poljedelcev in ti so tako tesno spojeni s svojo zemljo, da so skoro zrasi z njo. Večina teh je vzrasla v življenju na kmetih in sedaj, ko so bile sprejete postavbe glede zemljiške reforme, se hočejo vrniti, če imajo par tisoč dolarjev, da kupijo zemljišča. Poljska vlada hoče nakupiti zemljo od veleposelstnikov. V nekaterih krajih so dovoljena le tri akra za posameznika, dočim bo v drugih krajih šeststo akrov skrajna meja. Na konzulatu pravijo, da bo v doglednem času na razpolago milijone majhnih farm. O kraji, ki so bili v prejšnjih časih najmanj obdelani, bodo razdeljeni najprej in s tem bodo ozemlja in gozdovi, ki so prej služili le lovskemu veselju bogatinov, izročeni plugu in brani.

Vračajoči se Poljak, ki bo imel dva ali tisoč dolarjev, bo na ta način v stanu kupiti si farmo ter se stalno naseliti na svojih domačih tleh. Sedaj, ko je Evropa še v nemirnem stanju in ko je mogoče slučaj, da bodo vračajoči se poklicani v vojske, bo imel poljski kmet morda težke čase, vendar pa navdaja vse upanje na boljše čase. Nati pa je tudi številne Poljake, ki se hočejo vrniti na Poljsko le za nekaj časa, da vidijo novo

Severova zdravila vzdržujejo

Narodite si Vaš listek Severova Almana-
ha za leto 1920 od Vašega lekar-
na ali pa naravnost od nas. Vseposred-
stvom.

Kašelj

je neprijetna prižena in povzroča
mnogokrat mnogo bolečin, trpljenje
in skrbi. Nekaj tacega la, kar se
ne morete iznebiti tako hitro kakor
bi radi, razen ako storite to, kar je
storiло mnogo drugih: Vzemite

Severa's Balsam for Lungs

(Severa's Balsam za pljuča) v zdrav-
ljenju kašlja, prehlada, bripavosti,
v slučaju otežčenega dihanja, ran-
jenem vratu in enakomernem po-
kajljanju. Poskusite steklenico
danes. Dobite ga v Vaši lekarni.
Dobro za otroke in odrasla. Cene
26c in 1c davka, ali 60c in 2c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

se vrnilo k poslu svojih očetov ter delajo na farmah. Ker so kaj prilagodljivo plemo so se lotili Ukrajinci v tej deželi najbolj različnih poslov ter uspevajo v vseh, čeprav so bili doma povečini poljedelci.

Škandinavci se bolj pečajo s poljedelstvom kot katerokoli drugo plemo iz Evrope, ki je poslalo svoje člane v Ameriko. Oni Škandinavci, ki niso poljedelci, pa so izurjeni delavci, kojih navozčnost je skrajno zaželjena. Norvežani in Švedi imajo prav posebno nagnjenje za lesno obrt ter se večinoma zaposleni v tvornicah za pohištvo.

Finci se naseljujejo v bližini Velikih jezer, kajti tamošnje podnebje jih spominja na domačo Finsko. Številni Finci, posebno mali farmerji, se pečajo pozimi s sekanjem lesa in delanjem dog. Nadaljni odhajajo na zapad, kjer jih je najti v bakrenih rudnikih Montane. Nekateri izhajajo dobro kot tesarji, plumberji in v drugih obrtih.

Slovaki so predvsem zaposleni v jeklarskih industrijah ter kot dogarji. Najti jih je vedno v zvezah s Čehi.

Ceni se, da je polnih 50 odstotkov majnjarjev v Združenih državah. (t) Devetdeset odstotkov teh Madžarov se bo vrnilo v Evropo in vsled tega bo opaziti veliko pomanjkanje delavcev, posebno v premogovnikih. Edino izjemo bo tvorila skupina ogrskih premogarjev v Himler, W. Va., ki je pred več leti kupila neki rov, katerega obratuje sedaj kot samostojno podjetje na temelju enakomerne razdelitve dobička.

Ti Ogrsi so kupili nadaljni rov za \$1,000,000 pred par meseci in vsi delničarji so ogrski majnjarji. Ti se seveda ne bodo vrnilo na Ogrsko, posebno ne raditega, ker so ameriški državljani. Med Ogrsi v tej deželi je najti številne strokovno izurjene delavce. Ti so skoraj vsi ameriški državljani ter se ne bodo vrnilo domov. Vrnili se bodo majnjarji, delavci na farmah ali v tovarnah.

Nemški priseljenci niso tako pogosti v zadnjem času ter so zaposleni v glavnem v pivovarski industriji. Nemški element v Zdr. državah se kaj hitro privadi in vsak delodajalec zahteva od delavcev, da postanejo državljani. To so napravili nemški pivovarnarji predvsem iz političnih vzrokov, kajti tem potom so skušali povečati svojo moč v boju proti prohibiciji.

Bil je nekoč čas, ko so bili grocerji, peki in mesarji povečini Nemci, a centralizacija industrije in postanek takozvanih verižnih prodajalen, sta zelo zmanjšala število Nemcev v teh strokah. Nemški priseljenci starejše šole so se precej pomešali med ostalo prebivalstvo.

Italjani so velik del industrialnih mas v Združenih državah. Vzhodnih državah je večina Italijanov zaposlena v krojaški obrti, čeprav so tudi v številnih drugih poslih. Veliko je delal pri lajdah ter v rovi, jeklarnah in drugih različnih kovinskih napravah.

Na zapadni obali je najti veliko število njih v ladjedelnicah. To pa se tiče v večji meri strokovno izurjenih delavcev kot pa mož z lopato in pikom, ki so raztreseni po celi deželi pri železnikih in obšinskih delih.

Veliko število Rusov je najti v klavniških industrijah Chicaga, vendar pa jih je najti tudi v vseh drugih velikih industrialnih središčih. Tisoči in tisoči Rusov so bili zaposleni v Bridgeport, Conn. Čeprav so dobri delavci, jih v zadnjem času delodajaleci niso smatrali več tako zaželimim in to raditega, ker je omejeno število Rusov v stiku z boljševiki. Vsled tega je splošno opaziti dejstvo, da se jih izprašuje zelo natančno glede njih političnih in socijalnih nazorov.

Najti je številne slučaje, ko so bili Rusi odpušteni iz službe pod najbolj malenkostnimi pretvezami. Dandanes je najti veliko industrialnih naprav, ki niso vzeti na delo inozemcev, ki niso izjavili, da imajo namen postati ameriški državljani. Industrije ne delajo danes s polno silo in to je imelo za posledico, da je veliko število Rusov brez dela, dočim dela pretežno večina njih le polovico časa.

Tega ni pripisovati nikake-mu nagnenju z njih strani, da bi radi postopali, temveč izključno le dejstvu, da niso v stanu dobiti dela njih same kaka krivda. Ne drugo, povzroča sedanje nezadovoljstvo med masami delavstva ter njih nagnjenje proti radikalizmu. Tisoči in tisoči Rusov po celi deželi so brez dela, ne da bi zadani jih same kaka krivda. Ne morejo se vrniti v svojo lastno deželo radi pomanjkanja ladij ter sitnosti radi potnih listov. Vsled tega so prisiljeni živeti od onega malega, kar so prihranili, dokler ne bo to izžrpano in ko se bo zgodilo to, bodo postali lahek plen boljševiških propagatorjev. Le malo število Rusov v Združenih državah je v resnici boljševiškega mišljenja, a drugi so bili vsled sile razmer v Ameriki prisiljeni k naziranju, katerega bi mi radi preprečili.

Nekateri Rusi tudi že postati farmerji, a njih izkušnje v državah srednjega zapada so bile v številnih slučajih nesrečne. Postali so namreč žrtve brezobzirnih in sleparskih zemljiških agentov, ki so jih oropali vsega. Lotili so se jih nato trgovski sleparji, ki so jim spustili skoro vso kri in njih sedanje duševno stanje je vsled tega sedaj povsem naravno zelo ogorčeno. Povprečni ruski kmet je priprost in lahkoveren in mesto da bi našel v Ameriki obljubljeno deželo, polno sočnih prijateljev, je v številnih slučajih našel le zanjke in prevaro. Številni Rusi v tej deželi v današnjih dneh niso še nikdar niti čuli o boljševizmu, dokler niso pričeli tukaj rojeni Amerikanci rabiti ta izraz proti njim. Nemir med Rusi in njih akutni industrialni položaj bi bilo treba takoj preštudirati ter najti proti njemu kako opomoč.

Amerika je v svojem postopanju z inozemskimi delavci sprejela geslo: — Vzemni gotov denar in kredit naj gre k vragn! Z eno besedo je Amerika vzela vse, kar je mogla iztisniti iz njih ter jim dala v povračilo pozlačene fraze in prazne obljube. Gotovo je res, da je našel priseljence v večini slučajev tukaj veliko boljše življenske pogoje kot pa v domači deželi, vendar pa je v enaki meri resnično, da se je Amerikanev v svojem prezirljivem postopanju s priselencem zadovoljil z označbami "wop", "dago" v prejšnjih časih ter "boljševik" v sedanjih. To je mogoče presenetljivo, a če se o celi stvari resno razmislija, pride človek do prepričanja, da je zadnji čas prenehati s tem ter pričeti drugače.

Preveč radi označujemo celo skupino ali celi razred kot nekaj nezaželjivega, ker so nezaželjivi posamezni člani tega razreda. Naše stališče glede inozemskega delavca v tej deželi mora temeljiti na dobrem, zdravem priprostem razumu, tej neobičajni lastnosti, ki se je izkazala kot rešiteljica iz številnih zadreg tega sveta. Ni le drugačno ozadje tuje, ki reagira na različen način kot mi sami, temveč ozadje vsake posamezne skupine tujcev je čudno samo zase ter se razlikuje od drugega. Za ozadjem pa pride vprašanje njegove preteklosti in njegovega sedanjega položaja v tej naši deželi. Resnica je, da se danes bori

Ozdravi katar
mehurja in od-
strani vse v 24
urah.
Vsaka piha
neci ima
Varujte se ponaredb.
Na poskusi v vaši lekarni!

mo s problemom, o katerem imamo vnaprej določene ideje, med katerimi so številne popolnoma napačne. Nismo se potrudili, da bi si nabavili nekaj vednosti glede teh vprašanj in vsled tega tudi razpravljamo o njih brez simpatij in brez pravega zanimanja.

Ena stvar je biti sentimentalni glede otroka in povprečni priseljenec je malo več kot otrok — in druga stvar je popolnoma zanemariti blagostanje takega otroka. Obstaja zlat cilj in če ne bomo skušali doseči ga v doglednem času, bomo imeli dosti vzroka za obžalovanje, še predno bomo šli daleč naprej. V tem slučaju bodo padli naši grehi na naše lastne glave.

Dr. George Kirchwey, ki načeljuje United States Employment Bureau v mestu New Yorku, je rekel, da ne bo odhajanje inozemcev iz te dežele z izjemo onih, katerim bo rdečkasto prepričanje preskrbelo prsto vožnjo v domovino, preveč veliko. Rekel je, da je preiskal poročila, v katerih se je glasilo, da bo na milijone inozemcev odpotovalo v doglednem času v stari kraj. Po njegovih mislih bo Evropa za dolgo časa v takem prehodnem stadiju, da si bodo upali domov le najbolj drzni, le oni, ki bodo imeli dosti kapitala na razpolago, a še ti bolj v namenu, da pomagajo svojim domačim kot da se stalno nastanijo v svojih rojstnih deželah.

Čeprav je najti tukaj tujce, ki so zelo dobičkanosno zaposleni v takozvanih luksurijskih obrtih, kot je izdelovanje avtomobilov, oblek, kožuhovine in klobukov, je po mnenju dr. Kirchweya med inozemci veliko število nezaposlenih in treba bo še dosti storiti, da se zadevo uravna.

VLADNE PENZIJE.

Vlada je plačala tekom preteklega leta največjo svoto v svoji zgodovini za penzije, čeprav je bilo število peizijonistov najmanjše izza leta 1890. Izplačala je nad dvesto dvaindvajset milijonov dolarjev.

Skupne penzije plačane preživelim Državlanske vojne so znašale nad pet milijonov dolarjev in

druge penzije za preživele iz drugih vojn nad pet tisoč milijonov dolarjev in skupne penzije za vse druge vojne nad pet tisoč šeststo milijonov dolarjev.

DRAGI MUNŠAJN VISKI.

Neki zvezni sodnik v Brooklynu je obsodil večeraj Davida Leitnerja, starega petdeset let na kazen petstotih dolarjev ter šest mesecev ječe, ker je kršil vojno prohibicijsko postavo s tem, da je kuhal žganje.

Pozor!

SLOVENCI, HRVATJE IN SRBI

ki potujete skozi New York.
Ne pozabite na moj hotel, kjer
dobite najboljša prenočišča in bo-
rte najboljše postreženi. — Čiste
sobe z eno ali dvema posteljama

Prostora za 250 oseb.
Domača kuhinja. Najnižje cene
AUGUST BACH,
63 Greenwich St. New York, N. Y.

ZASTONJ VSEM KI TRPE NA NADUHI

Novo domače zdravilo, katero more vsak-
do rabiti brez neprijetne in izgube časa
Imamo nov način, kako zdraviti nadu-
ho in želimo, da poskusite na naš račun.
Niti ne de, ako je to že dolgo bolezen, ali
pa se je pojavila šele pred kratkim,
ako je slučajna ali pa kronična naduha,
narociti morate brezplačno poskušnjo na-
šega načina. Na to se ne gleda, v kakšni
klimi živite, ne gleda se na vaše starost
ali opravilo, ako vas muči naduha, naš
način vas bo takoj ozdravil.

Posebno želimo poslati onim, ki se na-
bajajo navidez v obupnem stanju, kjer
niso pomagala vsakovrstna vdihavanja,
brizganja, zdravila, opija, dimi, patenti-
rano kajenje itd. Želimo pokazati vsako-
mur, da je ta novi način določen, da vsa-
vi vsaj to težko dihanje, vse bropenje in
vse strahne napade takoj in za vse čase.
Te vrosta pouda se rabi le en sam dan. Pi-
ste še danes in prične s tem načinom takoj. Ne
posiljate denarja. Najbolje je, če pošljete spodnji
kupon. Storitte danes.

PROSTI KUPON ZA NADUHO.
FRONTIER ASTHMA CO., Room 457
Niagara and Hudson Sts., Buffalo, N. Y.
Pošljite prosito poskušnjo vašega načina:

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA". NAJ-
VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK
V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

— Zdravnik —
DR. MILAN MILOJEVIĆ
417 Wood St.
PITTSBURGH, PA.
— Telefon Court 2510 —

ZASTONJ!

ZARAZDELITI IMAMO 5 TISOČ FONOGRAFOV. PIŠITE TAKOJ, IN MI VAM GA BOMO
POSILILI ZASTONJ!

Samo pomislite, kakšno veselje bo ime-
ti krasen fonograf v vaši hiši. Fonograf
je močan in krasno izdelan. Brez stro-
kov boste razveseljevali svojo družino in
svoje prijatelje. Zakaj bi trošili veliko
denarja za drag fonograf, ker je ravno-
tako dober kot so dragi stroji. Te fono-
grafe drago prodajajo, toda mi ga bo-
mo dali vsakemu CISTO ZASTONJ. Na-
ročite od nas spodaj opisano pozlačeno
uro. Ura je močna, krasno umetniško iz-
delana in ima pozlačeno pokrovce. Ka-
lesje je iz niklja in jekla. Ima 22 kam-
nov in je tako urejena, da ne gre pre-
hitro in ne prepočas. Valedtega upora-
ljajo to ure profesionalni kot so napri-
mer strojevodje in konduktorji ki so od-
visni od točnega časa. Brez osira na to, kje
kupite uro, je ne boste dobili boljše za \$30.
Te ure ponavadi prodajajo po \$25.00 in dra-
že, toda mi jo bomo dali po tvorniški ceni za
\$12.95. Poleg tega damo tudi zgornj omenje-
ni fonograf, pet rekordov in sto igel CISTO
ZASTONJ.

OPOMBA: Ta ponudba je veljavna le za kratek čas, kajti mi imamo 5000 teh fonografov za razdeliti, da seznanimo javnost z našimi urami. Na en naslov ne bomo poslali več kot eno uro za \$12.95. Fonograf in rekorde dobite ZASTONJ. Svetujemo vam, da hitite z naročilom, ker bo v kratkem času zaloga izpraznjena in se bodo ure podražile. Pomislite, da jih prodamo na stotine dnevno in da dobivamo zahvalna pisma. Ljudje vas bodo zavidali, in uro lahko prodate svojim prijateljem za več kot ste plačali zanjo. Fonograf in rekorde dobite ZASTONJ. Mi ne moremo darja naslov. Samo pišite nam svoje ime in natančen naslov ter pridenite \$2.00 za depozit. Ostanek boste plačali ko dobite na dom pošiljatev. Vsakdo naj se izkoristi s to ponudbo, kot so se izkoristili drugi. Po dobne prilike ne boste več imeli v življenju.

EUROPEAN WATCH CO., 1065 Milwaukee Ave., Chicago, Ill., Dept. 326

SLAVEN TOBAK ZA PIPO

NE odlašajte več s zadovoljstvom, ki vam ga da pipa. Kupite pločevinasto škatljo Princ Alberta terzačnite kaditi čimprej mogoče ta čudoviti tobak. Š Princ Albertom vam bo dala pipa več veselja kot ste ga bili deležni kedaj prej, to vsled kakovosti.

PRINCE
ALBERT
the national joy smoke

Vsaka nadaljna pipa, napolnjena s Princ Albertom, vam bo bolj ugajala kot prejšnja. Okus in vonj sta prijetna in osvežujoča.

Princ Albert lahko kadite v pipi ali ga pa zvijete v cigareto in kadite kolikor dolgo hočete, ne da bi vas pekel jezik ali vas bolelo grlo.

Rdeči žakljček ali rdeča pločevinasta škatlja za pol funta in en funt. In za funt lonček iz razno-
ga stekla, na vrhu goba za vžig.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO.
WINSTON-SALEM, N. C.

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL FERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

100

(Nadaljevanje.)

— Jaz nisem umoril Areljanosa, — je nonavljaj morilec.
— Umrili ste ga! Umrili ste ga pri skupnem ognju ter vrh njegovo truplo v reko. Zemlja mi je povedala vse: — od izpodtiranja konja, katerega ste jahali pa do rane na nogi, katero ste do bili v boju.

— Milost, senzor Don Tibureij! — je vzkliknil Kučiljo, ki je bil popolnoma poražena vsled razkritij, o katerih je domneval, da je vedel zanje le Bog sam. — Vzemite vse zlato, ki ste ga mi dali, a mi pustite življenje in v zahvalo za hočem pobiti vse vaše sovražnike. Na migljaj od vas hočem... zastoj... ubiti celo svojega očeta, če ukažete, a pri imenu vsega Boga, kojega solnce nas osvetljuje, pustite mi življenje, pustite mi življenje, — je ponavljal ter padel Fabijanu pred noge.

— Areljanos vas je tudi prosil milosti. Ali ste ga uslišali? — je rekel Fabijan ter se obrnil v stran.

— Ubil sem ga, da imam sam vse to zlato, a sedaj vam dajem to zlato za svoje življenje. Kaj hočete še več? — je nadaljeval ter se upiral Pepetu, ki je hotel prepročiti, da bi poljubljaj noge Fabijana.

S spaenim obrazom ter belo peno pred ustmi je prosil Kučiljo ter se skušal pripeljati do Fabijana. Bandit je prišel pri tem prav do roba piramide, kajti za njegovo glavo je padel vodopal v globino.

— Milost, milost, — je nonavljaj. — Milost v imenu vaše matere, v imenu Donje Rosarite, ki vas ljubi. Jaz vem, da vas ljubim, čul sem.

— Kaj? — vzkliknil Fabijan, ki je takrat tudi planil proti banditu. Vprašanje pa mu je zamrlo na ustnih.

Sunek z nogo in bandit je strmoljavil vznak v prepad.

— Kaj ste storili, Pepe? — je vzkliknil Fabijan.

— Ta lopov, — je odvrnil prejšnji stražnik, — ni bil vreden niti vrvi, niti strela iz puške.

Presunljiv krik, krik, ki je prihajal iz prepada, je prevpil njih glasove ter šumenje vodopada. Fabijan se je sklonil naprej, a se takoj umaknil, prevzet od groze. Na vejah nekega grma, kojega korenike so se vsled teže pričele luščiti iz skal, je videl viseti Kučiljo, ki je visel nad prepadom ter tulil od strahu.

— Na pomoč! — je klical, — na pomoč, če imate v svojih prsih še človeško srce!

Trije prijatelji so izmenjali nepopisen pogled. Vsak si je obrisal pot s svojega čela. Vsi trije so s strahom prisluškovali. Kratek molk je sledil tem nujnim prošnjam Kučilja. Nepopisni strah je brez dvoma zamoril njegov glas, a njegov razum je vpičilo strašnega dogodka ugasnil. V resnici je glasen, še veliko bolj strašen krikot zledenel kri v zilah treh lovec.

— Ha, ha, — se je krohotal bandit. — Zakaj se bleste tako zelo oči Don Stefana?... Zakaj izhaja od te zlate kepe tak sijaj?... Ah, imam ga! Don Stefan.... Zlato.... Njegove oči.... Ha, ha, ha!

V prepadu je zašumelo. To je bilo znamenje, da je priletelo truplo na dno jezera, katerega je tvoril vodopad.

— Ah, — je rekel Fabijan. — Človeškemu sodišču ste odvzeli njegov višjeznega.

— Mogoče, — je odvrnil Pepe, — a božja sodba, ki je bila ravno kakor izvršena, je bila še veliko strašnejša.

Sedemindeseto poglavje.

NOTRANJI GLASOVI.

Medtem pa so postajale od višin stvorjene senice proti iztoku dalje ter se stezale proti ravnini. Pod temi sencami, ki so postajale vedno večje, čim bolj se je bližalo solnce zatonu, so izginile blesteče lučice. Zlate doline kot slepeča prikazen v zraku. Še par ur in tema bo zagrnila pustinje, kjer so se odigrali vsi ti dogodki.

Preostajala je še ena dolžnost, namreč privediti Don Stefanu pogreb, ki bi bil njega vreden. Pepe in kanadski lovec sta prevzela to skrb ter odnesla njegovo truplo na vrhunec piramide, kjer sta ga položila v grobu indijanskega glavarja k zadnjemu počitku. Praznovno spoštovanje, ki je ščitilo ta kraj, je varovalo truplo pred oskrnjenjem človeka. Veter, ki je pihal preko višin, je moral na daleč odnesti mrliški duh ter na ta način zavarovati mrtveca pred divjimi živalmi. Kamenje, ki ga je pokrivalo, ga je v zadostni meri varovalo pred ptičimi roparicami.

— Kako pogosto, — je rekel melanholično lovec, — sem bil iz- za onega časa, ko sem bil dosti star, da držim puško v roki, navzoč v trenutku, ko se šteje mrtveci! Naj reče človek kar hoče, krvoločni nagibi človeka ne bodo nikdar izmrli. Če sreča človek človeka na neizmernem oceanu in katero vsesava pesek, čeprav je ustvaril Bog morje in zemljo tako neizmerno veliko, da je dosti prostora za vsakega.

— Ali je to očitanje, ki si ga izustil? — je vprašal Fabijan z bolestnim povdankom. — Obsodil sem morilec svoje matere in roka nekega drugega je izvršila obsodbo. Obsodil sem tudi morilec svojega krušnega očeta, prav kot bi tudi obsodil svojega morilec. — Nekdo drugi pa je tudi v tem slučaju prevzel izvršitev. Kar sem storil, bi storil še enkrat, — je dostavil trdno. — Ali bi imel pravico odpustiti gnehu ali drugemu?

— Tvoja duša je polna trpkosti, dete moje, — je odvrnil Bois-Rose. — Ne, ne, jaz bi bil krivičen in brezpameten. Čeprav bi mogoče ne dal v teh strašnih stvareh izraza nazorom kot so tvoji, bi vendar ne imel pravice obtoževati te. Bog obvaruj, da bi grajal tvoje postopanje! Res je, da sem nekoč čital v Bibliji: — Osveta je moja, — pravi Gospod! — Čital sem tudi: Gorje onemu, ki bo v moji roki palica moje pravičnosti in bič moje kazni!

— Bili smo palica njegove pravičnosti, — je rekel Fabijan temno. — Zakaj bi se torej glasilo glede nas? — Gorje nam!

Bois-Rose se je prenehal igrati s petelinom svoje puške ter vrgel na Fabijana pogled nežne ljubezni.

— Tega nisem hotel reči s tem, — je odvrnil Kanadeec, ki je postal sam žalosten vsled proroškega smisla svojih lastnih besed. — Ta prepoved in ta pretnja se ne tiče navadne pravice ljudi in da nes sm zastopali središča mest, ki zastopajo mesto Boga. Bila je enaj zmed onih žalostnih potreb, katere nam nalaga božja previdnost in katerim se ne moremo izogniti. Ti si se pokoril tej potrebi, takod kot more storiti le plemenito srce. Ali nisi na plemenit način, odbil velikost sveta, katero ti je ponudil morilec tvoje matere? Ravnanje drugače bi pomenjalo strahopetnost. Ponosen sem nate, dete moje. Vsled tega vidi v mojih pripombah glede strasti ljudi, ki se medsebojno uničujejo, le žalostno misel, ki se me je nenadno

NOVI SLOV, COLUMBIA REKORDI

E4219 Dekliski vadihi) Moj mili kraj) Petje
E4308 Slovo od ljubega) Pijana ura) Šaljiva
E4309 Kmetčki ples 1.) Kmetčki ples 2.)) Godba
E4220 Po goran je ivje)) Petje
A1568 Fina harmonika)) Valček
A2776 Director marš) U. & S.
National marš) Band

85c. jedna

Imam v zalogi šest novih rekordov, prve štiri slovenske in zadnje dve ameriške nekaj novega kar niste slišali. Naročite se takoj dok zaloga ne poidi. Priložite money order, pa vam jih odpošlemo prvi dan. Če hočete pošiljate po pošti priložite 25 centov za poštnino, če želite po expressu, bo to plačati tam.

Velika zaloga najfinjših Columbia glasbenih gramofonov od \$25.00 naprej.

Pišite nam takoj po cenik.

IVAN PAJK Columbia Dept. 24 Main St., Conemaugh, Pa.

lota. Vedno bližje prihaja čas, ko bom sam ter se nisem mogel uglasiti misli, da ne bom mogel najti nekega dne, ko bo prišla vrsta name, sovražnika, ki bi skril moje truplo pred divjimi živalmi ter oskrnjenjem ljudi.

(Dalje prihodnjiš)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnega srca naznanilo vsi rodniškom znanem in prijateljem žalostno vest, da je na milo mrt pretrgala nit življenja moj, ljubi prvorojeni hčerki

MARY SKUPCA.

Pe kratki in mučni boleznij je za vedno zaspala dne 29. novembra 1919 v starosti 6 let, 5 mesecev in 4 dni. Pogreb se je vršil dne 1. decembra po obredih svete katoliške cerkve.

Najlepše se zahvalim vsem tistim, ki so mi pomagali za časa te boleznij ter jo spremili na pokopališče. Iz srca se zahvalim vsem za krasne vence, ki so jih nji dobili za zadnji spomin.

Počivaj v miru, ljuba hčerka zirova sestra, lahka naj ti bo omilica!

Žalujoci ostali.

Frank in Mary Skufca, starši.
Frank, bratec
Angela, sestra
Indianapolis, Ind., 8. dec. 1919.
915 Ketchum Street
(11-13-12)

Oglaš naj se JOŽEF KOŠMERI, doma iz Loškega Potoka na Kranjskem. Pri meni spodaj podpisanim ima pismo iz Trsta. Rojake prosim, če kdo ve za njega, da ga opozori na ta oglas ali pa naj naznani njegov naslov sam ali pa kdo drugi. — Bernard Mislaj, 6315 Glass Ave. Cleveland, Ohio. (11-13-12)

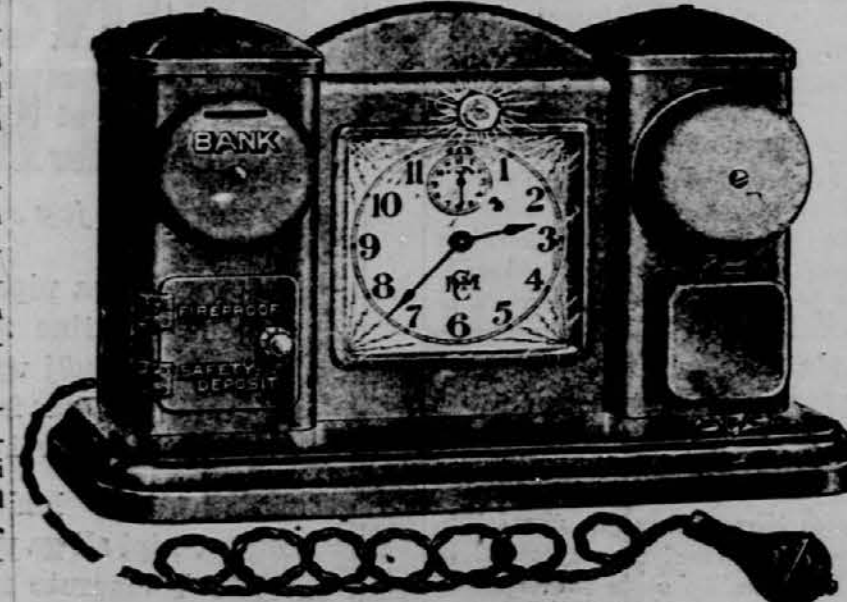
AKO KATEREGA VESELI

Če bi za boarding bossa, sedaj se mi nudi lepa prilika. Imam vse potrebno, kar je treba za 16 ljudi na stanovanju. Predam tudi krasne in kokeši. Sano eno anjo od leta. Sedaj se je delo odprlo za stalni kemijena drva; delo je stalno za več let. Prav na lepem prostoru, si vsak tudi lahko zoričimbo, mi je na razpolago. Ako katerega veseli kupiti, prodam po ceni zaradi selitve v domovino. — Frank Kuret, Box 22, Limestone, N. Y.

Rad bi izvedel, kje se nahaja ANTON KAPEL, podomače Klubčarjev iz vasi Nova Sušica na Notranjskem. Pred letom dni je bil v Clevelandu, Ohio, potem je bil en čas v Kansas City, Kansas. Zdaj mi pa ni nič znano o njem. Prosim cenjene štatalce Glasa Naroda, ako kateri ve, kje se sedaj nahaja, naj mi blagovoli naznani njegov sedanj naslov. Kdor mi prvi naznani njegovo sedanje stališče, mu dam \$5 nagrade. — Franc Franceli, 3263 E. 92. St., South Chicago, Ill. (11-13-12)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

ZASTONJ! FONOGRAF ZASTONJ.

dobrota imeti tako krasno uro! Kupite kakoršnokoli uro, boljše ne boste dobili. V vsaki hiši naj bi bila. Primerna za božično darilo. V Evropi bi presenetili žnjo prijatelje. Vredna je najmanj \$30, ker ji pa hočemo seznaniti z javnostjo, jo prodajamo malo časa, po tvorilski ceni \$10.95. Žnjo vred damo fonograf, 5 rekordov in 100 igel CISTO ZASTONJ. Denarja ne zahtevamo naprej. Pošljite točen naslov ter \$2. za depozit. Ostalo plačate, ko sprejmete pošiljate. Nikdar v življenju ne boste imeli take prilike. Ne odlašajte, pišite & danes!

UNION PRACTICAL CO.

DEPT. 400

1065 Milwaukee Avenue

CHICAGO, ILL.

POJASNILO

Mi sprejmemo, vsakovrstne močne bakse v stari kraj do 1000 funtov težine.

Prevoz stane le 14c. od funta. Vsebinsa sme biti: obleka, obuvla in jedila, ki se ne pokvari. Kdor želi poslati svojim, naj pošlje takoj na:

STRUKE & HORAK
EUROPEAN TRADING & EXPORT CO.
88 Ninth Ave. Corner 16th Street
New York City.

PROŠNJA IZ SIBIRIJE

Rad bi izvedel za naslov MIHAELA RIBNIKAR, ki ga že ne vem od leta 1914. Podpisani sem doma iz Trčca na Gorenjskem, sedaj pa v stotih lica v južno-slovenski vojski v Sibiriji. Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi blagovoli naznani, ali naj se pa sam javi na spodaj navedeni naslov. Tudi druge moje znanee v Ameriki prosim, da mi kaj pišejo, saj veste, da v oddaljenem kraju nalaganju čemu se je vsaka beseda, približno od rojaka mila. Vsem rojakom in ročankam po širni Ameriki voščim vselej božje praznike in srečno novo leto. Moj naslov je:

Franc Ovsenec
Feldser v Laskarje
L. jugoslovjanskoga polka.
Gorod Tomsk
Siberia
Via Pacific.
(10-11-12)

ODDAM STANOVANJE

Imam v obnem prodam lepo urejeno pohištvo za let sob in kopališče. Lepa prilika za mladi par. Za podrobnosti pišite na: Mary Rehal, 1703 Palmetto St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y. (11-12-12)

Kje se nahaja moja sestra FANNIE URBAS omež. NAGLIČ? Doma je iz Zelk pri Raketu na Notranjskem. Pred 11. leti je bila v Ashtoli, Pa., in od takrat ne vem zanj. Rojake, prosim, ako kdo ve za njen naslov, da mi ga naznani ali pa če sama čita te vrstice, naj se sama oglasi svojem bratu: Frank Urbas, 466 East 152. St., Collinwood, Cleveland, Ohio. (11-13-12)

POZOR ROJAKI!

Najuspešnejše in najboljše laso kakor tudi moške brke in brado. Od tega mastila nastanejo v 6th tednih krasni, gosti in dolgi lasje kakor tudi moški kramlji in brke. Če ti brade in brado odpadali in osvelili. Revmatizma, kosti, bolni ali trganje v rokah, nogah in v križu, omež. dneh popolnoma odpravim, rena, opekline, bula, tura, krasne in grinta, potne noge, kurja očena, omež. line v par dnevih popolnoma odstranim. Kdor bi moje zdravilo brez tepe rabil, mu jamčim na \$5.00. Pšite takoj po cenik, ki ga takoj pošljem nastoj.

Barva za sive laso, od katere postane in lasje kakoršne ste imeli v mladosti steklenica \$1.75 s poštnino.

JACOB WAHČIČ
8708 Bonanza Ave. NE. Cleveland, O.

NAZNANILO

Meadow Lands, Pa.
Naznanjam članom in delničarjem Slov. Izobr. Doma v Meadow Lands in okolici, da se vrši prihodnja seja v ponedeljek 15. dec. ob 6. uri zvečer. Ker je to glavna seja tega leta ter volitev novega odbora za bodoče leto in ker imamo za rešit več važnih točk, ste vabljeni, ste vabljeni, da se vdeležite vsi. Torej na svidenje prihodnji ponedeljek ob 6. zvečer.
Frank Tomine, tajnik
(10-11-12)

POTREBUJE SE SLOVENKA

za hišno delo v New Yorku. Dobro plača in stalno delo za prave osebe. Lahko ima pri sebi enega otroka, ako hoče. Ponudbe z vsemi podrobnostmi naj se pošljejo na Mrs. L. Zukrajsek, 338 West 23rd St., New York, N. Y.
(9-11-12)

OGLASI NAJ SE

FRANK PERKO, star 32 let, ki biva že kakih 14 let nekeje v Clevelandu. Pred par leti je stanoval pri Mariji Jančar. Pri nas je zanj pismo od njegove matere in sestre iz domovine. Doma je iz vasi Fažina, Zagradec, Dolenjsko.
Upravništvo Glas Naroda
(10-12-12)

VPRASHA NAJ

MARIJA JELEN, 1373 E. 41. St. (sedaj je ni več tam), Cleveland, Ohio, v podružnični pisarni Fr. Sakser, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, ima tam pismo iz Planine pri Raketu od Matije Molč.
(10-12-12)

Rad bi izvedel za MARIJO BUKOVAC, doma iz Žug št. 9, občina Osilnica. Prosim cenjene rojake, da mi naznani, kje je naslov, ali naj se pa sama javi na sledeči naslov: Joseph Janesh, R 1, Box 23, Monroe, Ia.
(10-12-12)

Rad bi izvedel, kje se nahaja JANEZ STARIČ, podomače Metelje iz Gornjega Zabukovja, pošta Trebelno, Čul sem, da je bilo lansko leto v Armond, Mich. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, naj mi javi, ali če sam čita ta oglas, da se mi oglasi. — John Cesar, 439 Virginia St., Milwaukee, Wis.
(9-12-12)

IŠČEM DOBRE DOGARJE

za delati v Texas. Imam les, ki se dobro kolje in raste visoko, brez močvirja in povodinj, stalno delo in visoke cene. — Max Fleischer, 258 Lewis St., Memphis, Tenn.
(29-11-27-12)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj prijatelj FRANK IVŠIČ. Pred 4. leti se je nahajal v Randolph, Mont. Ako kateri izmed rojakov ve za njega, naj mi naznani, ako pa sam bere ta oglas, ga prosim, naj se mi takoj javi, ker imam veliko važnih reči za njega. — Matthew Vodnick, Box 246, Seofield, Utah.
(10-12-12)

Rad bi izvedel za svojega brata MATEVŽA TROBEČ. Pred 7. leti se je nahajal v Kenosha, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali pa če sam čita te vrstice, naj se mi javi, ker imam nekaj važnega poročati. Jack Trobec, Box 27, Bakers-town, Pa.
(9-11-12)

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK

SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljene kri, mazulje in liče po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kožah, stare rane, živčne bolezni, oslablost, bolezni v mehurju, ledcah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, raduha itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, uredah in petkih od 9. ure jutro do 8. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure jutro do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tofinače, da vas razumajo. Jaz znam hrvatsko, če iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, kor vse razumem.

Cosulich Line

Direktna pot na Grško in v Trst

Parnik "Pres. Wilson" odpluje krog 3. januarja.

Parnik "Argentina" odpluje krog 10. januarja.

Parniki odplujejo od pomola 7. o' zvečju 41. ulice, #50, Brooklyn.

Za cene in druge informacije se obrnite na

PHELPS BROTHERS & CO.

Passenger Department

4 West Street New York

RAZPIS SLUŽBE.

Vsled odhoda našega organista v stari kraj se razpiše tem potoma služba organista in mežnarja v eno osebo, zbiroma samo organista. Plača letno \$960, stolnine približno \$240. Razume se da velja to za organizatorstvo in mežnarsko službo. Orgle so letos postavljene, moderne, ki stanejo šest tisoč dolarjev. Resne ponudbe in sprejema na župni urad. — Rev. Anžela Murn, O. F. M., 408 E. 5th Street, South Bethlehem, Pa.
(5-11-12)

POZOR, MLADENIČI!

Mladi Jugoslavlani, Slovenci, Hrvatje in Srbi, kateri ste ameriški državljani ter imate veselje do mornarskega življenja, stopite v mornariško službo Združenih držav! Vpišete se lahko za dve ali pa štiri leta. Ako to storite, boste lahko še enkrat koristili naroda, katerega potomci ste, poteni, ko enkrat dovršite službo Združenih držav, kjer se boste naučili zelo veliko koristnega. (24-11-24-12)

VAŽNO NAZNANILO.

Tempotom se opozarja vse podanike države Srbov, Hrvatov in Slovencev, naj vpišujejo ne kupujejo pri kompanijah šifkart preko Trsta. Italijanski konzulati ne vizirajo potnih listov in je potovanje v domovino preko Trsta nemogoče. Srbi, Hrvatji in Slovenci zamorejo potovati zasedaj edine preko Maršja, odtam pa preko Dubrovnika ali preko Soluna v domovino.

Nihče naj ne kupi karte preko Trsta, ampak samo do Maršja. V Maršju daje naš konzulat navodila za nadaljno potovanje.

To naznanilo naj vpoštevate vsak, kdor se hoče podati v stari kraj.

M. J. PUPIN
generalni konzul SHS.
New York, 1. dec 1919.
(2-31-12)

POZOR DOGARJI

V Kentucky sem kupil 50,000 hrastovih dreves ter potrebujem 250 dogarjev in 25 formano, da mi pomagajo izvršiti delo na tem lesu. Drevesa so v gorah, kjer ni ne blata, ne mrzlice, ne moskitov. Za delo plačam toliko, da si boste pridelali več denarja, kot si ga zamorete pridelati, kjer delate sedaj, ne oziraje se, kje ste. Vi lahko delate vsak dan v dežju ali solcu v kentuckijskih gorah, dočim zamorete v južnih gozdih delati samo polovico časa. Če ostanete pri meni štiri mesece, vam bom povrnil vožnjo na železnici. Če pa ne najdete vse tako kot pravim, vam bom povrnil vse stroške, če pridete sem ter preiščete moje ponudbo. Pridite v Hazard, Kentucky in tam me boste našli pripravljenega, da vam dam delo.

H. KRAMER,
HAZARD, KENTUCKY.